

Læs her om

Tonsillectomi

(Fjernelse af halsmandler)

*Speciallæge
Peter A. Haahr
Flegmåde 9A, 1.
7100 Vejle
tlf.: 7583 2774
www.pa-haahr.dk*

Information om fjernelse af tonsiller (Halsmandler)

Halsmandlerne udgør den bagerste begrænsning i mundhulen og ligner "klumper" der sidder i hver side af ganebuen.

Indikationer for fjernelse af mandlerne er hyppigt tilbagevendende infektioner. Meget store mandler der giver mekaniske gener med synkebesvær, tale og vejtrækningsbesvær med snorken og apnoe (pauser i vejtrækningen). Kronisk infektion med hyppige smerter, dårlig lugt og smag kan også være indikationen.

Operationen foretages i helbedøvelse. Halsmandlerne fjernes, hvorefter der er et åbent sår i begge sider af ganebuen. Blødningen forhindres med brænding af blodkarrene. Sjældent kan det være nødvendigt at sætte en sutur for at lukke et blodkar. Suturen forsvinder af sig selv. Under operationen bliver der lagt en lille plasticslange i en blodåre dels for at give ekstra smertestillende og dels væske for at opveje væsketabet i fastetiden op til operationen. Plasticslangen bliver liggende under opvågningen for at der hurtigt kan gives ekstra smertestillende, hvis der er behov.

Opvågningen tager oftest mellem 1 og 2 timer. Herefter får man lov at køre hjem. Senere på dagen vil undertegnede, hvis ikke andet er aftalt, komme på hjemmebesøg for at tilse opererede og gennemgå forholdsregler igen.

Smertebehandlingen er vigtig efter operationen. Den påbegyndes allerede før operationen ved at tage/give stikpille Panodil (fås i håndkøb) og Ipren 200 mg (fås i håndkøb). Efter hjemkomsten gives Panodil hver 4. time kombineret med Ipren 200 mg. Børn gives Panodil hver 4. time efter alder (se nakosevejledning) + stikpiller

(udleveres ved operationen) 1-2 gange i døgnet. Smertebehandlingen skal fortsætte til smerterne er aftagende. Oftest en uge til 10 dage. Sjældent længere. Ofte vil man opleve at smerterne de første dage efter operationen er acceptable. Senere 3-7 dag kan smerter pga. skorpedannelse i sårene være tiltagende og øge behovet for smertestillende. Smerterne kan i den periode trække helt op i ørerne. Når skorperne efter en uges tid falder af svinder smerterne hurtigt. Samtidig med kan der opstå en mindre blødning.

Kosten efter operationen skal være blød og kølig. Det vigtigste er at man drikker rigeligt. Efterhånden som smerterne aftager og skorperne i halsen svinder, kan kosten normaliseres.

Risici ved operationen er blødning og infektion. Hvis det bløder kan klinikken kontaktes på operationsdagen. Blødningsrisikoen er også årsag til hjemmebesøget sidst på dagen. Blødning forekommer sjældent. Kun ca. 3% bløder efter indgrebet. Blødningsrisikoen er aftagende, men til stede helt frem til skorperne er faldet af. Hvis det bløder skal man (hvis klinikken ikke er åben) straks kontakte vagthavende på øre-, næse-, halsafdelingen/skadestuen, Vejle sygehus (eller nærmeste sygehus med en øreafdeling). Hvis man ikke selv kan blive kørt dertil skal der kaldes 112 for hurtigst muligt at få vurderet/behandlet blødningen.

Der er også en lille risiko for infektion i sårene, det sker sjældent. Bliver temperaturen over 39 i ugen efter operationen skal forholdene i halsen vurderes næstkommende dag.

Er der tvivl er man velkommen til at ringe til klinikken.

Med venlig hilsen

Peter A. Haahr